

Ára 800 korona

HADUDUFÖLD

1924. év március 27.

CSÜTÖRTÖK

Debreczen, VI. évf. (72.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 16000 K
EGYES SZÁM ÁRA 800 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Teljhatalmat kér a kormány az ország pénzügyeinek rendezésére

Nyilvánosságra hozták a szanálási javaslatok szövegét - Aranyparitásra emelik az adókat - Megszüntetik a tisztviselők kedvezményeit - Elbocsátanak tizenötezer tisztviselőt - Rendezik a lakbérkérdést Felállítják a Jegybankot

Budapestről jelentik: A kormány a csütörtöki ülésen terjeszti a nemzetgyűlés elé a felhatalmazási javaslatokat, amelyek felett előreláthatólag igen hosszú vita fog megindulni. A javaslatoknak a szövegét szerdán este nyilvánosságra hozták. A javaslatok a következők:

Az államháztartás egyensúlyának helyreállításáról szóló törvényjavaslat tartalma a következő:

A törvényjavaslat, amely az egész ujjáépítési tervezetet magában foglalja, három fő részből áll.

Az első rész a következőket tartalmazza.

1. Járághatják a kormánynak az az intézkedése, hogy a nemzetek szövetségének közbejöttével megállapított jegyzőkönyveket aláírta.

2. Felhatalmaztatik a kormány arra, hogy a jegyzőkönyvekben elvállalt kötelezettségeknek megfelelően járjon el és az abban megállapított pénzügyi tervezetet végrehajthassa és a csatolt a) b) mellékletekben részletezett intézkedéseket rendelettel és ha kell.

a fennálló törvényektől eltérően is megtehesse.

3. Felhatalmaztatik a kormány arra, hogy 250 millió aranykoronát eredményező törlesztéses kölcsönt vehessen fel. A kölcsön biztosítására lekötöttek a határvámjüvedékből, a cukor-adóból, a cukor után fizetendő kincstári részesedésből, a dohányjüvedékből eredő bevételek, valamint a sójüvedék bevétele.

4. Felhatalmaztatik a kormány arra, hogy amennyiben a kilátásokba helyezett intézkedések nem lennének elegendők arra, hogy az államháztartás egyensúlya helyreállítsák, megtehesse olyan intézkedést, amit a cél elérésére alkalmasnak lát és pedig anélkül, hogy az ilyen intézkedések miatt előzetesen kellene a törvényhozáshoz fordulnia.

II. a) melléklet ismertetése:

A közlelmezési miniszterium 1924 június 30-án megszűnik.

A pénzügyminiszter a pénzügyi közigazgatás szervezetét és az egyes szervek hatáskörét rendeleti úton szabályozhatja.

Az összes bevételeket a pénzügyminiszternek kell központilag kezelni.

A hatósági lizsteltetés legkésőbb 1924 június 30-ig megszüntetendő. (Március végével tényleg már be van szüntetve.)

A tisztviselők illetményei
A kormány a kedvezményes áru

természetbeni ellátás megszüntetése alkalmával a közszolgálati alkalmazottak természetbeni ellátása ellenértéke figyelembevételével, illetményeit, nyugdíjait és egyéb ellátási díjait felemelheti és ez alkalommal a családpótlékot újra szabályozhatja.

Feljogosítatik a kormány arra is, hogy a vasuti viteldij kedvezményt korlátozhassa, szüntesse s hogy a lakáspénzeket a lakberek általános emelkedése arányában felemelhesse. Felhatalmazást kér a kormány arra, hogy a közalkalmazottak létszámát 1926 június 30-ig fokozatosan

15 ezer fővel apaszthassa.

Az elbocsátandók az értesítés vételétől számított hat hónapi illetmény élvezetében maradnak és szabadságolándók. Kezelőknél és kezelőnőknél, valamint napidíjasoknál fel-

Aranyparitásra emelik az adókat

A pénzügyminiszter felhatalmaztatik, hogy az 1924. évtől kezdve kivetendő közszolgáltatásokat az aranykorona értékének alapulvétele mellett állapíthassa meg. Az aranykoronában kivetendő közszolgáltatások után nem kell havonta 10% pótlékot fizetni, hanem évi 12% késedelmi kamatot.

A földadó kulcsát fel kell emelni 20—25 százalékra.

A kataszteri tiszta jüvedelem 20% ra felemelt földadó aranykorona értékben megállapítottának kell tekinteni és az aranykorona mindenkori értékének megfelelően kell befizetni. Az adóskálának aranykoronára kell szólni. **500 arany koronánál kisebb jüvedelem, vagy 4 ezer koronánál kisebb értékü vagyon adómentes.** A vagyonadó legkisebb tétele 4000 aranykorona értékü vagyonnal 0.1%, legnagyobb tétele 16 millió aranykorona értékü vagyonnal 1%. Felhatalmaztatik a pénzügyminiszter arra, hogy a háboru alatt és a háboru után keletkezett nagyobb vagyon átmeneti külön adópótlékkal rovassek meg.

A vagyonváltás arányossá tétele céljából a kereskedelmi áruaktárak és ipari üzemek vagyonváltását az alaptörvényben meghatározott vagyontárgyak után az 1923. év végén mutatkozó átlag és érték alapján az 1923. évi vagyonadóval együtt kell kivetnie. A váltások kulcsát a miniszter állapítja meg olyan módon, hogy a legkisebb váltás kulcs 1000 aranykoronánál kisebb értékek után 2.5%, legnagyobb kulcs pedig 100

mondási idő egy hónap.

A közszolgálati alkalmazottak illetményeinek felemelése alkalmával a nyugdíj illetményeket a költségvetési egyensúly helyreállításáig 20%-al kisebb összegben kell megállapítani, mint amennyire ezeknek a nyugdíjasoknak a most érvényben levő szabályok szerint igényük volna. A hivatalos munkaidők a főiskolai végzettséghez kötött állásokban

heti 42 órára, a többi állásokra nevezé pedig heti 48 órára emelik fel.

Az állami üzemeket és különösen az államvasutakat önállóan, vagy részben önálló vezetéssel használhatja és ezeket az üzemeket magánosok bevonásával, de az állam részvétele mellett e célra alakítandó társaságok útján is kezelheti a kormány.

ezer aranykorona értéken felül 10% legyen.

A városok felhatalmazást nyernek arra, hogy a jüvedelem adók alapulvételek megfelelően városi adót is vehessenek ki.

Kimondja a javaslat azt is, hogy az összes egyenes adók a pótlékokkal együtt

a jüvedelem 75%-át nem haladhatják meg.

Lakberek aranyalapon

A lakberek az 1917. évi november 1 napján érvényesen megállapított, illetve kikötött évi bért aranykorona értékben fizetettnek kell tekinteni és ehez képest 1924 május hótól kezdve az 1917. évi bérnek a következőkben részletezett % át kell fizetni aranykorona értékben.
a) Lakások és nem üzleti célra használt helyiségek után az 1917. évi bérnek az 1924. évi május bérévnyegyre 7%-ot, az augusztusi bérévnyegyre 10%-ot, a novemberi bérévnyegyre 15%-ot, az 1925. évi februári bérévnyegyre 20% ot, a májusi bérévnyegyre 25% ot, az augusztusi bérévnyegyre 30% ot, novemberi bérévnyegyre 36%-ot, az 1926 februári bérévnyegyre 43%-ot, májusi bérévnyegyre 50 százalékot.

b) Az ipari, vagy kereskedelmi foglalkozást üző egyének által üzleti célra (műhely, iroda, raktár) használt helyiségek után pedig az 1924. évi májusi bérévnyegyre 18%-ot, az augusztusira 26% ot, novemberire 34%-ot, 1925 februárirra 42%-ot, májusira 50% ot.

A belső kölcsönről szóló javaslat

Az állami háztartás hiányának fedezése céljából felveendő belső kölcsönről szóló törvényjavaslat tartalma a következő:

1. Felhatalmazást kér a kormány arra, hogy a 250 millió aranykoronás külföldi kölcsönön és a már kivetett kölcsönökre felül további belső kölcsönt vehessen fel.

2. A kölcsönt kizárólag a jüvedelem és vagyonadó fizetésére kötelezettek tartoznak szolgáltatni. A kényszerkölcsön összege

a jüvedelemadónak hatszorosa, a vagyonadónak 9-szeres összege lesz.

3. Kölcsönt nyújtani nem tartoznak azok, akiknek terhére az 1923 évre kivetett jüvedelem és vagyonadó összeg együttvéve 50 ezer koronánál kevesebb volt. Nem lehet továbbá kölcsönnyújtásra kötelezni a magántisztviselőket és munkásokat.

4. Felhatalmaztatik a pénzügyminiszter arra, hogy azokat, akik a háboru alatt vagyont gyűjtöttek a kölcsönnyújtásba erősebben bevonja. Ez alapon az új gazdagok az előző pontokban megállapított összeg kétszeresének fizetésére kötelezhető.

Javaslat

a Magyar Nemzeti Bankról

A Magyar Nemzeti Bank létesítéséről és szabadalmáról szóló törvényjavaslat tartalma a következő:

Az alkotandó jegybanknak

az állami hatalomtól és a politikától teljesen függetlennek kell lenni.

A létesítendő banknak legfőbb feladata az, hogy minden eszközzel azon legyen, hogy a koronának értéke az állandó külföldi pénzekhez mérten

változást ne szenvedjen.

A banknak 1924 végéig kell megadni azt a kizárólagos jogot, hogy bankjegyet bocsájthasson ki, míg az államot kötelezni kell arra, hogy ugyanezen idő alatt állami papírpénzt ne bocsásson ki. A Jegybank

alaptőkéje 30 millió aranykorona.

Habár nincs kizárva, hogy a tőke jegyzésében a külföld is résztvegyen, mégis kívánatos, hogy az intézet

nemzeti jellegének megóvása érdekében

az ország minden gazdasági tényezője az alaptőke jegyzéséből a maga részét minél inkább kivegye. A jegyzés megkönnyítése érdekében egyenyed részvények is kerülnek kibocsátásra. Az új jegybank átvénné az egész államjegyforgalmat és az állami jegyintézet összes giró tartozásait.

A középiskolai reform a nemzetgyűlés előtt

Zsilinszky Endre leleplezte az amerikai szeretet-akció körül folyó visszaéléseket - Izgalmak Szilágyi Lajos interpellációja miatt

A nemzetgyűlés ülését háromnegyed 12 órakor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Az elnöki előterjesztések után a korona értékcsökkenésének megállítására irányuló egyes intézkedésekről szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban elfogadják.

Attérnek

a középiskolai reformjáról szóló törvényjavaslat

tárgyalására.

Vasadi Balogh György ismerteti a javaslatot. Rámutat arra, hogy a tanárokat mentesíteni kell a napi gondoktól, de gondoskodni kell arról, hogy lehetőleg jól képzett tanárok tanítsanak.

Klebersberg Kunó kultuszminiszter: Az egységes középiskola rendszere az egész világon megbukott. A tanterv kérdésében arról van szó, hogy vajon klasszikus vagy modern nyelvek tanítása álljon-e előtérben.

A gazdasági szakoktatás nem volt beilleszthető ebbe a törvényjavaslatba, mert hiszen nem is tartozik ide. A gazdasági szakoktatásról külön törvényjavaslat készül.

Felhozzák a javaslat ellen, hogy az intelligenciának egységes fokát a régi nyelvek tanításával akarják elérni. Az egységes kultúrához azonban teljesen elégséges az, ha minden középiskolában a nemzeti irodalmat, a nemzeti történelmet egységesen tanítják. Attól tart, hogy javaslata végső értelemben oda fog vezetni, hogy egységes iskola-típus fog kifejleszteni, még pedig a realgimnázium alakjában.

106 középiskolája lesz Csonka-magyarországnak s ennek körülbelül két harmada realgimnázium.

A mai helyzet a modern nyelvek tanítását parancsolólag teszi szükségessé. Be kell hozni az angol, francia és olasz nyelvek tanítását is, már csak azért is, mert ezeknek a nemzeteknek nagy és értékes irodalmuk van. Emellett fenn kell tartani a latin nyelv tanítását.

Kéthly Anna: Elsősorban a népiskolák reformjára van szükség. Ezután a tanárképzés reformjának kell következnie. Az ingyenes népoktatást követeli.

Elnök ezután felolvastatja az interpellációs könyvet, amelyben Szilágyi Lajos jegyzett be többek között interpellációt a miniszterelnökhöz a

kormányzat kétszínűségéről és alakoskodásáról,

továbbá a berettyóújfalui zsidóknak a keresztyén kúsgazda földműves és polgári pártba való hatóság bekényszerítéséről.

Bethlen István miniszterelnök szóval fel. Inparlamentárisnak tartja azokat a kifejezéseket, amelyeket Szilágyi az interpellációs könyvben használ. A maga részéről kijelenti,

hogy a kormányzat tekintélyével nem fér össze az, hogy egy képviselő interpellációját ilyen durva sértésekre használja fel.

Óriási zaj és állandó kiabálás a baloldalon, a miniszterelnök szavai elvesznek a nagy zajban.

Kijelentem, mondja a miniszterelnök, hogy arra az interpellációra, amely ilyen durva sértéseket tartalmaz nem fogok válaszolni.

Szilágyi Lajos: Azt válaszolja a miniszterelnöknek, hogyha nem tudja bebizonyítani kétségbevonhatatlan adatok alapján, akkor lemond mandátumáról.

Bethlen István: Ismételtelen kijelentem, hogy ilyen sértő módon beállított interpellációra nem fogok válaszolni. (Óriási zaj. A miniszterelnök felel helyéről és kimegy a tereméből.)

A miniszterelnök távozása után hosszabb hárszabályvita fejlődik ki, melynek végétével attérnek az interpellációkra.

Az interpellációk

Csiléry András a tífuszjárvány megakadályozása végett kéri a tömeglakások megszüntetését. Kéri a népjóléti minisztertől, hajlandó-e intézkedni az iránt, hogy a járvány leküzdése érdekében a hatóságok egyöntetűen járjanak el országsszerte.

Vass József népjóléti miniszter válaszában kijelenti, hogy a szükséges intézkedéseket megtette és ha a közönség is betartja a rendszabályokat, sikerrel vehetik fel a küzdelmet a járvánnyal.

Visszaélések az amerikai szeretetadományok körül

Zsilinszky Endre interpellál az amerikai szeretetadományok körüli visszaélések tárgyában. Elmondja, hogy a visszaélés három irányu volt. Először csempészárakat hoztak be a csomagok között. A második visszaélés az volt, hogy bár a csomagokat mindenütt ingyen szállították, a csomagok szállítása után darabonként másfél dollárt szedtek. Összesen 28 ezer csomag érkezett és körülbelül 42 ezer dollárt szedtek be és senkinek sem számoltak el erről. Harmadik visszaélést ott követték el, hogy hat vagon ugynevezett szeretetadománycsomag veszett el, amely körülbelül 37 ezer dollár értéknek felel meg. Ez az összeg ma

meghaladja magyar koronában a 6 milliárdot.

Vass népjóléti miniszter válaszában kijelenti, hogy hajlandó az illetékes hatóságoknál eljárni az irányban, hogy a szabálytalanságokat kiküszöböljék.

Zsilinszky Endre viszontválaszában feleliti, hogy a határig 36 vagon adomány érkezett meg. Ebből

a kiosztáskor már csak 30 vagon volt.

Vass népjóléti miniszter kijelenti, hogy ezen konkrét adatok alapján megindítja a vizsgálatot.

Szilágyi interpellációja

Ezután Szilágyi Lajos terjeszti elő inter-

pellációját. Ismét állítja, hogy a kormányzat kétszínű és alakoskodó.

Scitovszky elnök: Figyelmezteti, hogy ezért a kifejezésért már egyszer rendreutasította. A nemzetgyűlés tekintélye megkívánja, hogy ilyen kifejezéseket ne használjon.

Szilágyi beszéde közben a kormányparti képviselők lassanként kezdik elhagyni a termet. „Ilyen beszédet nem hallgatunk!” — kiáltják.

Szilágyi: Nagyon érdekes a kormány eljárása a zsidókérdésben, amellyel egyrészt a szélső keresztyén irányzatot ütök, másrészt a zsidókat csapja be. A kormánypart a járási főszolgabírókat bizza meg az egységspárt megszervezésével. Darvas berettyóújfalui zsidó ügyvéd egyik levelét olvassa fel, amelyet a berettyóújfalui főszolgabíró intézett hozzá, melyben felszólítja a hivatalában való megjelenésre, Darvas meg is jelent ott és ekkor a főszolgabíró az egységspártba

való belépésről szóló nyilatkozatot akarta aláírni vele. Türelhetlennek tartja, hogy a szolgabírók pártot szerveznek. Szóval teszi a kormánynak az EME-hez való viszonyát.

Interpellációjában kéri a kormányt, mivel a mai kormányzati rendszer kétszínű és alakoskodó.

Szilágyi csak eddig olvashatta fel interpellációját, mert az elnök félbeszakítja és figyelmezteti, hogy ezek a kifejezések sértők. Módjában lett volna megváltoztatni ezeket s ezért harmadszor rendreutasítja.

Szilágyi az elnök ezen szavaira szólnélkül leül. Majd az elnök kérdésére kijelenti, hogy

nem beszél tovább.

Eckhardt Tibor szólal fel ezután. Szilágyi interpellációjában az EME-vel is foglalkozott. Kijelenti, hogy amióta ő vezeti az EME-t, semmiféle támogatást nem vettek és nem is fognak igénybe venni. Ülés vége 7 óra előtt.

Lemondott a francia kormány

A köztársasági elnök elfogadta Poincaré lemondását. Páris, március 26. (Havas.) Poincaré miniszterelnök ma délután egy-negyed 1 órakor átnyújtotta Millerand köztársasági elnöknek a kormány lemondását.

Páris, március 26. (Havas.) A minisztertanács délután fél 1 órára jött össze Millerand elnökkel. A minisztertanács egynegyed 2 óráig tartott. Millerand elfogadta a kormány lemondását.

Nemzetgyalázásért elítélték a miskolci szociáldemokrata párt titkárát

A debreceni törvényszék egy hónapi fogházat mért ki Szedlicska Lajosra

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. törvényszék Uffalussy József elnöklete alatt működő büntetőtanácsa szerdán délelőtt tárgyalta Szedlicska Lajos miskolci szociáldemokrata párttitkár bűnügyét, akit a

magyar nemzet megbecsülése elleni

vétséggel vádolt a kir. ügyészség képviselőjében Bod Kálmán kir. ügyész.

A miskolci elvtárs ugyanis a múlt év január 25-én a miskolci vas- és fémmunkások gyűlésén durva szavakkal izgatta a magyar munkásokat a polgárság ellen s közbe-közbe a magyar nemzetet gyalázta.

Beszédeben ilyeneket mondott:

„Keserű emlékei vannak a munkásságnak Magyarországon; mert itt elnyomják őket gazdaságilag és minden tekintetben.”

A gyűlésen akkor jelenvolt ügyeletes-rendőrtiszt itt figyelmeztette, hogy ilyen hazug és rágalmazó kifejezésektől tartózkodjék, ennek ellenére Szedlicska nagy hangon ugy folytatta:

„1918 októberében az események minket autóra emeltek, de a kormánykerék kivették a kezünkől s az 1918. után avatatlan kézbe került s az ingoványba vezetett, ahol csak zombókról-zombókra tudunk előrehaladni. Majd szakadékhöz kerültünk, ahol lezuhantunk, de a munkásság ismét emelkedni kezdett; kitéve annak, hogy a

sátánfajzatok és polypkarok nyulnak utána,

hogy ismét az ingoványba ragadják... A sátánfajzat és polypkar alatt a kommunisták ellen irányuló rendtörvény és a szakszervezeti törvény értendő.”

Szedlicska a szerdai főtárgyaláson mindent szépitni és tagadni igyekezett, ebben segített neki Györki-Gröss Imre, Debrecen I-ső kerületének vörös nemzetgyűlési képviselője is, aki a védőügyvédi tisztelet látta el.

A bíróság kihallgatta Lehotay Barna rendőrfogalmazót, Polgár Károlyt, Ligeti Bált, akik bizonyították, hogy milyen hangos fiu volt Szedlicska.

A tanuvallomások után Bod Kálmán kir. ügyész mondott nagyhatású vádbeszédet. Rámutatott arra, hogy Szedlicska is azok közé tartozik, akik a külföldi kommunistákkal kacérkodnak.

Györki Imre azt igyekezett bebizonyítani, hogy a külföldi kölcsön is Szedlicska érdeme.

A bíróság Szedlicska Lajost büntőnnek mondtotta ki a magyar nemzet megbecsülése elleni vétségében s ezért

egy hónapi fogházbüntetésre,

3 évi hivatalvesztésre és politikai jogának felfüggesztésére ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a védő enyhítését felebbezett.

Nem kapnak kedvezményes gálicot a gazdák

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúvármegyei Gazdasági Egyesület értesíti azokat a szőlőbirtokosokat, akik rézgálic szükségletüket az állami rézgálic akció útján kívánták biztosítani, hogy mivel a földművelésügyi miniszter által 5000 koronás alapárral kilitásba helyezett rézgálicért a kiutalás időpontjában, vagyis március 22-én 9145 takarékkoronában kell fizetni kilogrammonként s így ára

a szabadforgalomban beszerezhető rézgálic áránál magasabb lenne

az egyesület rézgálic akciót beszűntette.

Akik tehát előleget fizettek be a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Rt. pénztáránál, azt az egyesület titkártól nyert utalvány alapján felvehetik.

ALAPÍTOTT 1882-BEN.

EGYEDÜLI SZAKÜZLET

KULCSÁR IMRE ÉS FIA

A NAGYTEMPLOM MELLETT.

Arany, ezüst, selyem, csont-, fém- és celluloid csillag. Tiszti kardkötők, kacibárony, koronás aranyozott gombok raktára.

Tiszti sapkák rendelésre is!

Egyetemi sapkák és jelvények szállítója!

Futor szénsavas takarmánymész

gazdasági állatainknál nélkülözhetetlen. U. m.: sertés, juh és kecske, bányai, ló, csikó, szarvasmarha, valamint baromfi részére karkával, répával, darával elegyítve adagolandó.

Kapható: Kontsek Géza Debrecen, Kossuth-u. 15

KÖZGYŰLÉS

Az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság közgyűlése

Az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság *Wesprémy* Zoltán nyug. főispán elnöke alatt, a részvényesek igen nagy érdeklődése mellett március hó 25-én tartotta 18-ik rendes közgyűlését. A közgyűlés az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének tudomásul vétele mellett az 1923. üzletév mérlegét megállapította és egyben elhatározta, hogy az 570,786.829 korona 24 fillér tisztahaszonból az alapszabályszerű dotációkon kívül osztalékra darabonként 300 koronát, összesen tehát 345,000.000 koronát fordít. Kimondotta, hogy március hó 26-tól kezdődőleg a társasági részvényesek 1923. évi osztalékjelvényei Debrecenben az intézet, Budapestén a Mercur Váltóüzleti Részvénytársaság, Wienben pedig a Mercurbank és ezen intézetek fiókjai pénztárainál fognak darabonként 300 koronájával beváltatni.

Az igazgatóság tagjai sorából alapszabályszerűleg kilépő *Berger Mór*, *Fleischl Sándor*, *dr. Magyar Simon* és *Rickl Antal* eddigi tagokat újból megválasztotta. A felügyelőbizottság tagjait *dr. Rónai Dezső*, *Kontsek Kornél*, *Fried Samu* és *Fürst Mátyás* választották meg.

A közgyűlést követő igazgatósági ülés *Balla Jenő*, *Bernát Sándor*, *Cserenyák József* és *Galamboš Sándor* tisztviselőket cégvezetőkké nevezte ki.

Az a széleskörű program, melyet a „KEVE” a mezőgazdasági iparfejlesztés érdekében maga elé tűzött, újabb fázisába jutott azáltal, hogy az intézet bevonult a cukorgyártásba is. A „KEVE” egyik mezőgazdasági szeszgyáranak telepen — német tőke bevonásával — cukorgyárat alapít. A „KEVE” a cukorgyártásban új tipust honosít meg nálunk, mert a gyár 200 waggon évi termelésre lesz berendezve és alapításban, valamint a feldolgozás használatában a répatermelők is résztvesznek. A mezőgazdasági árucseré lebonnyolítása érdekében pedig a gazdaságokban igen jó névvel bíró Agrár-Industrie Részvénytársasággal eddig is fennálló érdekességét még jobban kimélyítette. Minkét cél érdekében a „KEVE” alapítókét emel, oly módon, hogy a régi részvényesek minden régi részvény után két új részvényt kapnak, egyenként 1.000 korona lefizetése ellenében. Az elvétel jog március 24-től április 7-ig gyakorolható a „KEVE” pénztárainál. (V. Sas-u. 1.)

A debreceni állatvásár. A keddi lovasárbán a felhajtás közepes volt, az árak tartottak. A vásár irányzata lanya. Jobbminőségű ló ára öt-millió koronától felfelé, közepes 3 millió koronától felfelé, silány 1 és fél millió koronától felfelé. A szarvasmarha piacon a felhajtás közepes, a kereslet kicsi, amely ellenére az árak tartottak. Vágómarha különként elősúlyban 9—13 ezer korona különként, szopós borjú 12—15 ezer korona. Jármos ökör párja 14—18 millió korona, míg a fejős tehén ára 3 és fél millió koronától 7 millió koronáig alakult.

INGADOZÓ A TŐZSDE

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tartottan nyitott a mai tőzsde és az irányzat az üzletidő későbbi folyamán minden valószínűség szerint a bécsi vásárlások miatt megszilárdult. Zárhat felé azonban részben exekució eladásra, részben gyenge kezek realizációs törekvéseire újból lanyhulni kezdett az irányzat. Az ár

esések azonban a nyitáshoz képest mindössze

2—3 és fél százalékot tesznek ki.

Zárhatkor a forgalom élénkült, a hangulat barátságos. Kosztpénz hivatalosan 4—4 és hétényolcad százalék.

Magyar korona 0.0085

Zürichi zárlat

Berlin 129, Hollandia 214, Newyork 589—590, London 2487, Páris 3175, Milano 2500, Prága 1679, Budapest 85, Belgrád 712, Bukarest 305, Bécs 81¹/₂, Szofia 415.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 78800—81100, angol font 338000—348000, francia frank 4270—4440, Svájci frank 13665—14065, cseh korona 2290—2360, lei 410—430, lira 3430—3535, dinár 970—1000, nemei marka —, osztrák korona 110 55—11435 fillér, Napoleon arany 271000 korona.

A takarékkorona árfolyama

100 takarékkorona egyenlő 117 papirkoronával.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat lanya volt. A buza 15, a rozs 5 ezer koronával olcsóbbodott. A forgalom igen csekély.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 310000—312500, egyéb 308000—310000, 79 kilós tiszavidéki 320000—325000, egyéb 315000—340000, rozs 28000—282000, takarm. árpa 290000—310000, sörárpa 310000—370000, zab 266000—270000, tengeri 250000—255000, korpa 200000—205000. A magvak változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár

Nyílt vásári maradvány 920. Érkezett 215. Eladatok 160. Árak: könnyű 20000—23000, nehéz 21—24.000. Zárt vásáron nem volt üzlet.

Legolcsóbbak a Hajdúföld apróhirdetéseivel

Értéktőzsdéi árfolyamok (ezresekben)

Bankok:	Transzdan. 94	Gép és vasút 51	Győri bőr 30	Polg. Sör 875
Angol 114	Bányák és félgáz 94	Magyar acél 300	Hangyaipar 40	Krausz 90
Bosny. agrár 82	Bauxit 550	Belga fém 210	Kábel —	Pannónia s. 27
Földművel 510	Bauxit 550	Mérleg 34	Királyautó 8	Pemosi sz. 225
Jász 332	Beocsini 1525	Motorgyár 48	Óstermelő 368	Szálloda, gy. fürdő —
Hermes 76	Borsodi 215	Ólom 33	Gummi 615	Hungária —
Agrár —	Lörinczi 120	Chandvir 220	Német m. 350	Royal 230
HSLavon. 80	Csep. téglá 85	Vegyipar 45	Vasut forg. 410	Egisz 66
Lloyd Bank 20.75	Cement —	Vagongyár 128	Interrexim 37	Ligetsz. sz. 27
Magyarút 803	Szászvári —	Palágyi 12	Star 36	Schwartz 95
Ingatlan 285	Kohó 800	Rex 12	Telefon 235	Lukács —
Cseh 30	István 62	Rima 198	Turul cipő —	Faipar: 7
Forgalmi 60	Drasche 395	Roesemann 75	Unio színház 34	Mercurfa 7
Jelz. 102	Magnesit 3500	Rotmüller 21	Szolnoki 11.5	Cserző 30
Ker. hitel 40	M. aszfalt 71	Schlich 106	Zagyvapálya 44	Dharaszi 10.5
Leszámlító 1195	Á. Kész. 3950	Schuller 55	Turul Tem. —	Egy. fa —
Német 79	Kerámiai —	Iendlorf 140	Cukorgyárak —	Funieryár 24
Olasz 29	Móri szén —	Vulkán 165	Déccukor 800	Guttman 530
Közp. Jelz. 21	Nagybát. 245	Wörner 23	Hórvát 1275	Hazai 235
Városi 14	Salgó 870	Textilipar —	Cukoripar 3950	Honf. 12
Merkur 22.5	Sajókondói 18	Textil —	Mezőgazd. 693	Kőrösb 11.5
Nemz. bank 53	Ujlaki 315	Gyapjamosó 75	Mezőhegy. 345	Kronberger 29
Öztr. Hitel 270	Unio —	Szövőkötdő 42	Stummer 3050	Lignum T. 110
Keresk. 1800	Urikányi 1070	Goldberger 169	Élelmiszer —	Hitelf. 54
Hungária —	Nyomdák —	Győri textil 29	Cinzer 9.5	Magy.-Am. 17
Wiener B. —	Athenaeum 260	Juta 185	Fiúmei —	Erdő 8
Amerikai b. 20.3	Fővárosi 16	Karton 109	Fruktus 11	M. Loyd 180
Atlantice 62	Franklin 190	Kender 100	Halkeresk. 31	Malomsoky 15
Takarékpénztárak —	Globus 69	Pamut 48	Szalámi 27	Nemzeti 500
Belvárosi 53	Kunossi 41	Szegedi 555	Oceán 44	Lichtig 10
Lipótvárosi 15	Pallás 160	Unio textil 14	Püspöki 31	Ofa új 785
Egyes. fővár. 25.2	Révai 90	Vegyipar —	Tokaji 60	Rézbányai 133
Magy. Ált. 250	Rügler 115	Chinoi 49	Villányi 64	Szlavonia 133
Moktár 276	Stefanum 12.5	Danica 178	Gáz és villamos. —	Thék 105
Pesti hazai 5720	Ujságüzem 16	Diana 10	Alt. Gázizzó 21	Nasici 3100
Kőbányai 30	Vas és gépgyárak —	Spodium 320	Alt. Légész. 1300	Viktoris 9.5
Biztosítók —	Bródi vagon 140	Flóra 145	Izzo 835	Zabolai 186
I. Magy. 15250	Koburg 70	Hung. műtr. 335	Just izzó 10.25	Zentai 240
Fonciéra 400	Corvin gép 8	Keleti 43	Auer 350	Erdőbirt. —
M-francia 650	Corvin gép 8	Klein és Fia 10	Pilbus 50	Közlekedési váll. —
Jég 350	Csáky 25	Klotild 150	Vasm. vill. 64	Adria 2225
Pannónia 3900	Gépgyár 195	Szikra 87	Lámpa 360	Atlantica —
Nemzeti b. —	Fabián 11	Török 39	Olajművek —	Közuti 31
Malmok —	Fegyver 1600	Wander 37	Marosi petr. 160	Városi 45
Back —	Fémkeresk. 34	Szénkéneg 14	Olajipar 134	Bur 30
B.-miskolci 178	Flankl 170	Labor 26	Olaj és szeszipar —	Déli vasut 109
Concordia 60	Ganz D. 5250	Különfélék —	Baróti 10.5	Meffter 485
Békésosabai 60	Ganz vill. 2325	Bárdi 16	Részv.-sör 335	Levante 365
Elő Bpest 175	Kistarcvai 69	Boni 124	Temesi sör 355	Miskolci —
Törökészntm. 31	Györfy 125	Brassói 428	Fővárosi sör 48	Nova 163
Gizella 80	Hoffber 250	Corvin film 21	Gschwindt 408	Allamvasut 660
Hungária 149	Kaszab 51	Dorogi 30	Győri szesz —	Tröst 141
Királymalom 42	Kissling 19	Dunántuli 80	Keglevich 17	
Viktória 310	Kühne 68	Papipar 60	Királysör 120	
	Láng 215	Fellen 1030		
	Liptak 19			

REGÉNY

Tavaszcárók

Irta: IGMÁNDY GÉZA

Most már nem tudott uralkodni magán. A rettenetes tompa fájdalom, a megszegyentés és megalázás, az alakoskodás, amit az a lány az utolsó pillanatig oly tökéletesen csinált, teljesen összetörték.

Az eszmény, a „nő” meghalt benne. A hálvány leomlott.

Mint a megriasztott hangyaboly, amelyre napsugaras nyáron durva láb tapos, úgy nyüzsgött az agyában minden gondolat. Kétségbeesett lőtásfutás, összeütközés és töprengés, amelynek mégis csak az a vége, hogy lassan, de felirtóztatlanul megindul egy irányba, mert a tömeg ragadja magát.

Valahogyan az ágyába került. Érezketlenül feküdt; nem látta a faklyaként lobogó gyertyákat, pedig már a körük csavart papiros égett. A nehézsűrű füst ellepelt mindent és átszűrődött az ajtó rovatkái között.

Gábor a folyosón kémlelődött, lélekzetét visszafogva figyelt, de nem mert bemenni. Lekuporodott a sarokba és ott bobiskolt.

Magasan járt már a nap az égen, amikor óvatosan megnyomta a kilincset. A fülledt levegő szinte mellbe vágta. A gazdája ott feküdt felöltözve. Nyugodtan aludt.

Kitárta az ablakot. A betóduló üde levegő és a perzselő napsugár körüláncolta Ákost. Felébredt.

(Folyt. köv.)

GARAI

ÉS TESTVÉRE

férfi, fiuruha-
áruháza
Bika-szálló
épületében

tavaszi vásárt

rendez!!

A folytonos áremelkedés dacára egész március hónapra árait leszállította

15-20

százalékkal.

Nagy választék
tavaszi felöltökben, a legmodernebb szabású öltönyökben,
Rövid sportnadrágokban,
Divat-csikos nadrágokban,
Tartós gyermekruhákban
és méretutáni rendelésekre szövetszerűségükben.

Kérjük a t. vásárlóközönséget a cégre ügyelni!

Garai és Testvére
Bika-szálló épület.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 1000 kor., minden további szög 100 K. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 1500 K., minden további szög 150 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítanak

Hencserék,
plüss szövet, bőrvászon diványok, afrikai lószőrmatracok, szalon és bőrgarnitúrák készen kaphatók Debreczeny kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalok.

Deszkát
használtat keresek megvételre 4-5 méterestek. Ajánlatokat a kiadóba „Használt” jellegre kérek.

Jókarban levő 1896. évi gyártmányú 8 HP Clyton Schuttleworth

kazánomat
1922-ben nyomtatva, 5 évre engedélyezve elcserelelném 6 HP Magyar Állami vagy Hoffer-kazánal. Cim a kiadóban.

Elcserelelném
Mester-utca 27. sz. alatti modern villanyvilágítással ellátott egy szobás lakásomat városi kettős szobás lakással. Arva Ferenc.

Elsőrangú kárpitos
Szabó József, Varga-utca 1. Szent Anna sarak. Kész hencserék raktáron.

Ölmet
bármily mennyiségben veszünk. Könyvnyomda, Piac-u. 59.

Abronsvas
vékony eladó Piac-utca 59. Könyvnyomda.

Tanítványi vállalat
a középiskolák bármely osztályából jutányos díjazásért menekült főiskolai hallgató. Cim a kiadóban.

Üvegezést
és képerlezést jutányosan készít Hampel Jenő épületvevő és képerlező, Rákóczi-u. 4.

20 hold rozsföld
a Beton-tanya közlemben bérbeadó. Ertekezni Török Bálint-utca 18. szám alatt.

6-8 darab
választott malacot felestartásra elfogadok. Cim: Rákóczy-utca 32. szám.

Egy szoba,
előszoba központon kiadó. Cim a kiadóban.

Bor
sajáttermésű 7 hektó eladó, Miklós-utca 21. szám.

Kirakötőveget,
180x200 cm. — magas áron, sürgősen veszek. Cim a kiadóban.

Gazdálkodóknak,
iparosoknak alkalmas beköltözhető ház eladó: Timár-utca 11.

Nyugdíjas
vasuti hivatalnok foglalkozást keres. Leveletet, jó munka jellegre kiadóba kérek.

Zongora-hangolásokat,

javítást, hosszabból rövid, modern készítek garancia mellett. Vonóhangszereket elvállalok, Zongorahangolásokat, javításokat helyben és vidéken. Telefon: 15-16. Zongorák fényezését elvállalom

TONTE LÁSZLÓ
zongora vonóhangszerkészítő DEBRECEN, Piac-utca 30. az udvarban.

Elcserelelném
négy szobás kerti lakásomat, hol disznótartás is engedélyezve van, városi kettős szobás lakással. Ertekezhetni: Hadházi ut 16., az Árpád-téri paplak melletti fakeskedésben.

Takács Imre

zongora- és hangszerkészítő

elvállal mindennemű hangszerjavítást, ugyancsak hosszú, régi zongorákból rövid, modern átalakítást, orgona- és harmóniumjavítást egy helyben, mint vidéken!

Debrecen, Lorántfi-utca 40. sz.

Killer Ede butorgyáros, udvari szállító

villanyerőre berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalata Debrecen, Ferencz József-ut 68. szám alatt.

A debreceni Faipar RT elsőrendű gyártmányainak, valamint a debreceni Gőzfűrés és Faárgy RT hajított butorainak kizárólagos eladási helye Debrecen város területén.

Allandó butorkiállítás ebédlő-, háló uriszoba és leányiszoba berendezésekből, — ugyancsak nagy választék konyhabutorokban is. ::

Tavaszi angol és francia divatlapok

Férfi divatlap, Kézimunka-lapok, Divatszalon, Legujabb Divat, Record, Paris legujabb számai kaphatók

Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat Részv. Társ.

Mindenféle mezőgazdasági, műszaki és konyhafelszerelési cikkek nagy lerakata

SESZTINA LAJOS vaskereskedés

Debrecen, Piac-utca 23. szám alatt.

Telefon: 6.

Alapított 1852-ben.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferencz József-ut 59.

Pipereszappant, Orosz kölnivizet,

Parfümöt minden illatban. Fogpasztát, Szájvizet, Arckrémot, Kezifinomit, Kótszereket és Fertőtlenítőszeret stb. legolcsóbban és legjobb minőségben beszerezheti a

KORZÓ DROGUERIÁBAN
Piac-utca 42. TELEFON 14-80.

Gazdálkodók! Béke ár!

2 mázsa buzaért legszebb öltönyt készítek Husvét ünnepre

TEGDES J., Péterfia-u. 42

Pénzt heti 6% kamatozásra

dupla értékű fedezetre azonnal kihelyezem abszolút biztosítékra Lengváry, Budapest, Erzsébetkörút 39. Telefon: József 134-10

Mindennemű mosóárak, vásznak, sifonok, női, férfi és gyermekharisnyák,

keztük, rövidárak és piperecikkek a legolcsóbb árban

Bagi és Petrik

rőfös és rövidáru üzletében Szent Anna-utca 5.

Szolid, szabott árak!

Boczonádi méhészeti cikkek

kizárólagos eladása

BAKOS vasületében

Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Dughagyma (makói), rézgalic, lucernamag, raffia

CSANAK JÓZSEF R. Rt. lüszér és esemege üzletében Piac-utca 51. sz. — Telefon 70.

Ásók, Kapák, Kaszák

Kerítésfonatok, Szőlőpermetezők, Épületvasalások, Falszigetelő és Kátrányos lemez, Böhrer dobsin, Edények, Gazdasági eszközök a Kossuth-szobor mellett

Bészler és Dávid vaskereskedésében olcsón kaphatók. Tulajdonos: Dávid Jakab.

fest, tisztít legszebben ruhákat!

Csapó-u. 28. és Csapó-utca 96

Hölgyek figyelmébe!

A legujabb bécsi modellek megérkeztek

M. Nagy Mihály-hoz

Péterfia-utca 8. szám

Olcsóbb, mint bárhol.

Női és férfi kalapalkítások pontosan eszközöltetnek.

Most rendeljen esőt

jövő nyárára gazdaságába

esőt

A Mezőgazdasági Öntöző R.-T.-nál Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 4. sz. II. Phönix és Zala öntöző berendezés stb. Telefon: 28-36, 201-34. Távir. cim: Zalaphoenix.

Olcsósági hullám!

HORVÁTH SÁNDOR

„ELITE“

illatszertárában

Piac-utca 64.

E heti reklámciókai:

Egy nagy mandula szappan 5000 K
Egy nagy angol szappan 6000 K
Egy Gernandree poudert 3500 K
Egy jó fogkrém 2800 K

Nagy választék kölni vizekben, parfümökben és bőrdíszmű árúban.

Külön manicur szalon

Öntött és sajtolt

Butorveretek

Nickelezett réz és lackozott

Lószerszám veretek

legjutányosabban

Bészler Lajosnál

Széchenyi-u. 2.

Nehéz az élet!

Jó ruhába jámi gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Eredményesek

a Hajdúföld hirdetései

Kiadja: Hajdúföldi Lapkiadó Vállalat.